

NO: G6, G7
Overf
Feb. 93/1950

N.

MO 4/6/7

HAUKELID

92152

ARVOLL VEST

7.5.1953

" Arvold Vest "

In duplo.

7. mai 1951.

Deres ref. T3/AH.

Vart nr. 9A/52.

TF/Ah.

A/L Ungdoms- og Selvutgiverlag,
Torvgata 9, II.

Oslo.

Anl. grunnundersøkelse boret i blokk "Arvold Vest".

Vi visser til Deres brev av 10/4 og oversender hermed resultatet
av den videre undersøkelsen for blokk 1 samt undersøkelsen for blokk
4 og 6.

Resultatet av den videre undersøkelsen er fort på vår tegning nr. 179/ B.
Som blir oversendt Dem i 2 kopier direkte fra Kopisentralen.

Blokk 1.

Vi visser til vår rapport av 27/3 d.s. hvor vi påviste at grunnforholdene
var mindre gode.

I henhold til avtale på byggeleie med Deres byggeleder Herr Eidsvold,
arkitekt Tustrup, ingenør Graf samt vir ingenør Gjelne, ble det
besluttet å undersøke grunnforholdene for en alternativ beliggenhet av
blokken. Blokken er forsikrings trukket ca. 30 m. vestover, som vist
stiplet på situasjonsplanen.

Før denne alternative beliggenhet har vi tatt opp 2 prøveserier,
PR. VII og PR. XII.

Resultatet av analysene er vist i diagram på tegningen.

Grunnforholdene er stort sett av samme karakter som ved den
oppripholdige poseringen (PR III).

Det er tatt prøver nærlig til 12, henholdsvis 15 m. dyp, som viser at
grunnen består av løs og middeles fast leire på ~ m. dyp, mens det videre
nedover er kvikkleire, helvis lds.

Ved PR VII har vi gått videre ned med spylerør til 30 m. rensat fra
terrasse uten å finne fjell.

Ved PR XII er boringstdypten 22 m. da vi støtte på noe fast sand-linc.

Ved en direkte funnmontering i dette feltet var man ikke forberedt på
en del skjegge setning, på grunn av at dybden til antatt fjell er større
på vestsiden enn på østsiden.

Det vil derfor ikke være noen fordel i flytte bygget.

I henhold til videre avtale har vi foretatt en ny undersøkelse for den opprinnelige beliggenheten av blokken.

Vi har tatt opp P.R. XIII med vår nye prøvesylinder med 54 mm. Ø.

Det er tett prøver fra 3 - 9 m. dyp, som er blitt analysert av L.G.I.

Resultatet av analysene er også ført på tegningen i diagram.

Den sist undersøkelsen viser at leiren har noe større skjærfasthet ned til ca. 5 m. dyp.

På dette grunnlaget finner vi at det ved en direkte belastning kan tillates 9 t/m² for fundamentalsler i frostfri dybde. I palfylling. Den oppgitte totalvekt på bygget tilsvarende en jevnt fordelt belastning på 5,3 t/m² kan tillates.

Under forutsetning av at byggegrutan er tørr i anleggsstiden vil det ikke skje noe mark-gjennombrudd, men det vil bli temmelig store setninger.

Beregningsmessig vil setningen fra selve bygget dreie seg om 10 - 15 cm.

Drenasjen er oppgitt i liste på høye + 156,20 på det laveste stedet. Dette vil medføre ca. 1 m. senking av grunnvannet.

Avgjennom grunn vil terrenget synke øfterson uttørring foregår i de lagene.

Bygget og terrenget vil ytterligere få en setning på grunn av vekten av fyllmassen utenfor som skal gi frostfri dekning for fundamentene.

Palfyllingen må være minst mulig, og utføres med fall 1 : 5 - 1 : 10, for ikke å gi unødig belastning på undergrunnen.

Den totale setning som skyldes byggets vekt, senking av grunnvannstanden og vekten av palfyllingen kan dreie seg om 20 - 25 cm.

Såvidt stor setning kan skape mindskillige ulemper for bygget i tiden løp. Fall-forholdene for kloakken kan bli forstyrret. Likeledes kan det oppstå skader ved kabel- og vannnintek. Det må i alle tilfeller settes av rikelig utsparinger i grunnmuren, slik at det er setningsrom.

Som en teknisk mere riktig løsning vil vi derfor antennele fundamentene bygget på svevende peler. Setningen vil dermed bli vesentlig redusert, slik at det ikke skulle bli praktiske ulemper.

Hvis man bruker 12 m. lange trepel er med minimum 6 " topp Ø, vil beregningen pr. pel beregningmessig ligge på ca. 1,2 t med en sikkerhet på $\beta = 1,5$.

Vi forutsetter her at det brukes tørre materialer, og at pelene er rette. Hvis byggets totalvekt ligger på ca. 1600 t., vil det dreie seg om ca. 140 stk. peler.

Her kostnaden ved en slik pel-fundamentering vil anslagsvis dreie seg om ca. kr. 20,000, - i forhold til sáler.

Dette må i tilfelle kontrolleres ved å innhente anbud.

Selv om det blir noe dyrere i fundamentene på svevende peler, mener vi at dette vil være seg i det lange løpet.

Vi står gjerne til tjeneste med å utarbeide en pelingsplan, og nødvendige anvisninger i anleggstiden.

Blokke A.

Det er tatt opp en prøveserie, P.R. VI, som viser at grunden består av fast stolpe-leire på 2 m. dyp.

Videre nedover til 6 m. dyp er det middels fast leire.

Fra dette dyp og videre nedover til 10 m. er leiren noe løsere med sandlag i mellom. Grunnforholdene må her betegnes som middels gode.

For en direkte fundamentering kan det tillates en belastning på 12 t/m² for stripefundamenter.

Den jevnt fordelt belastning må ikke overstige 7 t/m².

Man må også her være forberedt på noe setning.

Vi vil imidlertid anbefale i til et par borthull, herholdsvis i nordre og sørdel av blokken, for å bringe på det renne om fjell-formasjonen er forholdsvis jevn. Hvis fjellet ligger ujevt, kan det være fare for skjev setning.

Blokke C.

Vi har her tatt opp en prøveserie, P.R. VIII.

Analysene viser at det er stolpeleire ned til 3 m. dyp, mens det videre nedover er middels fast leire ned til 8 m. Fortsett videre nedover er det vanlig sand.

Det ble funnet enstatt fjell på 14,50 m. dyp, regnet fra terrenn. Grunnforholdene må her betegnes som gode.

Det kan tillates en belastning på 16 t/m² for stripefundamenter.

Den jevnt fordelt belastning må ikke overstige 10 t/m².

Vi vil tilråde i til et borthull i nordre del av blokken for å se om det er fare for skjev setning.

Blokkene 2, 5, 6 & 7.

Vi vil anbefale at det tas undersøkelser også for blokk 2 og 5. Hvis det gjelder blokk 7, er det muligens tilstrekkelig med 2 borthull.

Hilmen
ing. firma Bj. Haukelid

In triplo.

24. august 1953.

Vårt nr. 92/52.

A.J./AA.

A/L Ingdommens Felvbryggerlag,
Teknisk avdeling,
Årvold.

Ing. Grunnundersøkelse for boligfelt "Årvold Vest".

Vi henviser til Deras bestilling i brev av 12. juni d.s. og normars
avtale på byggeplassen, hvorefter vi har foretatt grunnundersøkelse
for blok 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 på Årvold vest.

Arbeidet i marken er utført i juli og august for det meste med
Deras folk som hjelpemannskap.

Vi har sonderboret eller slagboret til fjell eller ned til fast grunn.
Skjærfastheten er målt i marken med vingebor. Vingen som under ned-
pressingen av boret er beskyttet av en kapsle føres ca. 0,5 under
borehodet og dreies langsomt, idet det maksimale vridningsmoment
og derav skjærfastheten avleses. Etter at vingen har rotert en 30 -
40 ganger avleses derefter skjærfastheten for omrört grunn på til-
svarende mørte.

Ydere er det tatt opp ubmrørt prøve med diameter henholdsvis 40 -
54 mm. Med 40 mm prøvetaker tas ca. 60 cm. lange prøver. Disse føres
på arbeidsstasjon over i 10 cm. lange hylser som forsegles.

Med 54 mm prøvetaker tas ca. 20 cm. lange prøver. Prøvene blir tatt
i tynnveggade stilesylinder som demonteres fra prøvetakerhodet og
forsegles.

Prøvene er undersøkt delvis i laboratoriet ved Norges Geotekniske
Institutt, og delvis i vårt laboratorium.

En orientering av det utførte laboratoriearbeide fremgår av Bilag 1.
På bilag 2 er tegnforklaring og normer for betegnelse av jordartene.

Resultatet av grunnundersøkelsen framgår av våre tegninger 1847 - 1
til 1849-6, og analysene av optatte prøver og skjærfastheter målt
med vingebor av bilag 3 - 8.

Grunnen består hovedsaklig av løs til fast middels fet og middels
ikke meget sensitiv leire. Leiren er ofte lagdelt i tynde sand og
moskikt. Under denne ligger mør sand og grus over fjellet.
Leirlaget er av varirende maktighet. Fra ca. 3 - 10 m. regnet fra
utgravd byggegrube. Jordsevnen er veksleende.

Fundamentering.

Blokk 8 Fundamentenes på stripefundamenter med max. $1,7 \text{ kg/cm}^2$.

Blokk 9 Fundamentenes på stripefundamenter med tillatt last $1,0 - 1,4 \text{ kg/cm}^2$, idet en i blokkens nordre ende benytter $1,0 \text{ kg/cm}^2$ for forste tverrgående fundament, og $1,2 \text{ kg/cm}^2$ for neste, og $1,4 \text{ kg/cm}^2$ for de øvrige. Samtidig lar en lengsgående fundamenter ikke tilsvarende fra $1,0 - 1,4 \text{ kg/cm}^2$.

Blokk 10 har svært liten utgraving til kjeller, og det legges på ca. 1 m. fylling rundt blokken.

På grunn av fjellprofilen finnes en del setningsdifferanse, ansintvis ca. 1 cm. i tverrretning og vel 5 cm. i lengderetningen ned fra følgende strekkspenninger i fundamentene. Døks utgravingsdybden ned 0,5 m. i de sørde 2/3 av bygget, blir setningsfordelingen gunstigere også på grunn av en tilsvarende reduksjon i fyllmasser.

På grunn av liten bæreevne i nordre ends, og for ikke å øke setningsdifferansen anbefales $1,0 \text{ kg/cm}^2$ for hele bygget.

Hvorvidt en sørlig senke kjellergulvet eller eventuelt nøyas med i forsterke fundamentene med ekstra armering overlates til Døres tekniske avgjørelse + avgjørelse.

Ved avtrappet byggegrube bør grunnmuren armeres noe sterkere i toppen over avtrappingen.

Blokk 11. På grunn av den varierende gravedybde vil en fi nedsynkning i blokkens ødredel. En vil entenstå at kjellergulvet har senkes 0,7 m. i en avstand lant til ca. 10 m. fra sørde gevægg for blokkens v. del, og ca. 3 m. for blokken s. del.

Før stripefundamenter tillates $1,4 \text{ kg/cm}^2$ for blokvens n. del.

Ved en dyper byggegrube reduseres lasten til $1,0 \text{ kg/cm}^2$.

Hvis denne senking av kjellergulvet av tekniske grunner vanskelig er gjennomført må fyllmassene ved blokvens n. del reduseres nest mulig, og fundamentet og kjellermur armeres tilstrekkelig.

Blokk 12 Fundamentenes på stripefundamenter med $1,4 \text{ kg/cm}^2$.

Hvor fundamentene kommer til å ligge i fyllingen må denne komprimeres godt.

Blokk 13, 14 Fundamentenes på fjell. Vi vil anbefale at Døres folk kontrollerer før blokk 12 i den utgravde byggegrube.

Blokk 5.

Den undersøkte prøven har en bruddlast omkring 4 kg/cm^2 .

Efter sondertoringen og det kjennskap vi forsvrig har til grunnforholdene etter tilsvarende boringer og prøveanalyser for naboblockene, må vi anta at den underliggende løse leiren er noe sterkere belastet enn ellers vanlig.

Noen direkte fare for grunnbrudd er det imidlertid ikke, og vi mener bygget vår kunne føres opp uten forsterkning av fundamentene.

Hilsen

Ingvilda B. Mathelits

* Arbeidet i laboratoriet.

I laboratoriet blir 54 mm prøven utjevnet ut av stukkaren og et tynt lag blir skjært av på overflaten. Dette blir lagt til tørk for konstatering av eventuell lagelinn.

Skjærfastheten (t/m^2) er målt ved konusforsøk; på 40 mm prøvene anvendes bare konusene. Konusforsøket foregår på en 1,5x3,6 cm prøve 10 cm hoy, som blir skjært ut i sentrum av prøven. Skjærfastheten settes lik den halve trykkskiften.

Konusforsøk er en indirekte metode til bestemmelser av skjærfastheten idet inntrykket i prøven av en konus med bestemt form og vekt måles, og den dertil hørende skjærfasthet tas ut av tabell.

Sensitiviteten, s , er forholdet mellom skjærfastheten i uforstyrret og tilstendig omrørt prøve.

Det naturlige vanninneholdet, w , er det siste sittet i prøven, ved middelverdien harst største og minste verdi og midlertidigst vann i prøven av vekt fast stoff.

Flytegrensen, w_L , er det vanninnholdet for hvilket den sumpende prøven er på grænsen mellom plastisk og flytende konsistens.

Utrulningsgrensen, w_F , er det minste vanninneholdet for hvilket prøven er plastisk.

Prøvens "relative konsistens", $I_c = \frac{w_c - w}{w_L - w_F}$, bestemmes av

det naturlige vanninnehold i forhold til flytegrense og utrulningsgrense. Et naturlig vanninnehold i nærheten av, eller over flytegrensen medfører i reglen liten skjærfasthet og stor sensitivitet, mens en vekst vanninnehold i nærheten av utrulningsgrensen kan vente stor skjærfasthet både i uforstyrret og omrørt tilstand. For i lette oversikten er såvel det naturlige vanninneholdet som flyte- og utrulningsgrensen vist i samme diagram.

I 40 mm prøven er det tatt 2 vannbestemelser, og middelverdien er angitt.

Konversten (t/m^2) er målt I-2 steder i hver prøve.

U. S. A. I., Årvoll vest.
Bilag I.

Forklaring av nømer for betegnelse av jordartene.

Vingsborst

Oppattet uforstyrrede prøver med diameter 54 mm.
" " " " " 40 "

Oppattet uforstyrret prøve med diameter 54 mm
" " " " " 40 "
" omrart " "

Inndeling i cornfraksjoner.

Stein 20 - 20 mm	10 > 0,2 - 0,02 mm
Grus 20 - 2 mm	øjle 0,2 - 0,002 mm
Sand 2 - 0,2 mm	Leir < 0,002 mm

Betegnelse for kohærsjon jordartene.

Ljkjærflathet $< 1,25 \text{ t}/\text{m}^2$	meget bløt
" $1,25 - 2,5 \text{ t}/\text{m}^2$	bløt
" $2,5 - 5,0$	middels fast
" $5,0 - 10$	fast
" $10 - 20$	meget fast
" $> 20 \text{ t}/\text{m}^2$	hard

Før humusfri leire betegnes denne etter verdien av flytegrensen, w_L , som:

Hager leire $w_L < 30 \%$

Middel fet leire $30 \% < w_L < 50 \%$

Fet leire $50 \% < w_L$

Etter forholdet mellom skjærflatheten, or fullstendig omrart, og uforstyrret tilstand, sensitiviteten S, betegnes jorden for:

Ikke sensitiv: S = 1,0

Lite svikk: S = 8 - 16

Lite " : S = 1 - 2

Middels " : S = 16 - 32

Middels " : S = 2 - 4

Meget " : S > 32 -

Meget " : S = 4 - 8

U. f. B. L., Arvoll vest.

Bilag P.

27. mars 1953.

Vart nr. 92/52.

Deres ref. KR/EA.

TF/AA.

A/L Industrivarening i byggevirke,
Torggate 9 II,
Oslo.

Ang. grunnundersøkelse boligfelt "Arvold Vest".

Vi viser til Deres henvilling på ovennevnte arbeid i brev nr 14/10-5, og konferanse med vår ingeniør Øjlsne den 23/3 d.s.

Undersøkelsen omfatter foreløpig blokkene 1 og 3, og beliggleikk for eldren, 8 a og 8 b.

Vår tegning nr. 1793 b. viser resultatet av undersøkelsen for disse blokkene.

Blokk 1.

Denne blokken ligger i det laveste parti av tomtene nede ved Trondheimsveien. Vi har tatt opp en prøveserie, PR. III.

Vi har tatt opp prøver fra 2 - 12 m. dyp.

Analysene viser stolpeleire på ca. 2 m. dyp.

Fra 3 - 5 m. har vi fått opp løs kvikkleire. Videre nedover er det middels fast og delvis løs kvikkleire.

Kvikkleiren er relativt løsest på 3 og 4 m. dyp. Analysene viser også størst vanninnhold for disse prøvene.

Kvikkleiren kan ha blitt noe surrt under opptakingen, men man må regne med at den i alle tilfeller er temmelig løs i naturlig tilstand.
Vi har berelt videre ned til antatt fjell til 23,0 m. regnet fra terreng.

Grunnen er ikke egnet for en direkte belastning fra et tyngre bygg. Det er derfor ikke tilridelig med sålefundament for et 4 etasjers bygg. Ved utgravning av byggegruben kan man risikere å komme ned i kvikkleiren hvis fundamentertingsdybden blir mer enn ca. 2 m.

Hvis det gjelder at middels lett 2 etasjers bygg, kan det tillates en belastning på 8 t/m² i 1,6 m. fundamentertingsdybde, for tilspenn.

Få grunn av den store dybden til fjell må man regne med endel setning. Hvis bygget blir på 3 etasjer kan setningen bli sjærerende.

Tomten kan utnyttes for et tyngre bygg ved fundamentering på svevende peler, men dette vil bli temmelig kostbart. Likeledes hvis man går til fjell med stålaler.

Vi vil derfor tilrøde at man ser seg om etter en tomt med bedre grunnforhold for denne blokken.

Blokk 3.

Vi har tatt opp en prøveserie, PR. IV.

Her er tatt prøver fra 2 - 12 m. dyp.

Analysene viser stolpeleire og fast leire ned til 4 m. På 5 m. dyp var leiren litt løs, men fastere igjen på 6 m. Videre nedover er det middels fast og noe løsere leire.

Vi har borøt videre ned i prøvehullet og funnet antatt fjell på 20,0 m. Grunnforholdene er her bedre enn for blokk 1. Tomten ligger litt høyere i terrenget.

Før en direkte belastning kan det tillates 10 t/m^2 i vanlig frostfri dybde. Den jevnt fordelte belastning må ikke overstige 6 t/m^2 .

Da det er forholdsvis stor dybde til fjell må man være forsiktig på noe setning i tidens løp. Vi vil derfor tilrøde at det lages rikelig utsparinger i fundamentveggene for ledninger og kabler, slik at det er setningssmon.

Byggegruben må være godt drenert før fundamentene støpes.

Boligblokk for eldre, Blokk 8 a.

Denne tomta liggende opp i n.s. hjørne av byggefeltet.

Det er her tatt 6 borbull til antatt fjell, som viser at dybden varierer mellom 14,80 og 19,50 m. Vi har tatt opp en prøveserie, PR. II, i øvre del av tomta.

Analysene viser stolpeleire og fast leire ned til 5 m. dyp.

Videre nedover er det gjennomsiktige middels fast leire og mosse. Grunnen kan betegnes som relativt god.

Før en direkte belastning kan det tillates 12 t/m^2 for steinfundamenter i frostfri dybde.

Den jevnt fordelte belastning må ikke overstige 8 t/m^2 .

Bygget skal slutte seg til Blokk 8 b. Det må være delefuge mellom disse blokkene av hensyn til setningen.

Det er således anledning til å sette et 4 etasjers bygg på slike. Forutsetningen er at bygge gruben er tørr. Dvs. her ansettes setningsmon i utsparingene.

Boligblokk for eldre, Blokk 8 b.

Her er planlagt et 9 etasjers bygg.

Vi har tatt 7 borhull, som viser at dybden varierer mellom 12,0 og 15,20 m.

Vi har tatt opp - prøvesurier, R.H.I og P.H.V.

Avslutningen viser nokså leiret som fast ligger ned til ca. 3 m. dyp.

Videre nedover er det middels fast og delvis ganske fast leire.

Grunnformasjonene ser også her like å være ganske gode.

Vi har kontrollert net byggets totalvekt, og finner at dette dreier seg om ca. 4500 t. inkludert myttelast. Det tilsvarer en jevnt fordelt belastning på 10,6 t/m².

Den jevnt fordelte belastning på grunnen 1st i midlertid ikke overstige 9,5 t/m².

Bygget er således i tyngste laget for en direkte fundamentering. Men kan mindre skjev setning.

Fundamentene er avsikt nedsatte at vi her vil tilridde en fundamentering på pøler til fjell. Leiren er basisk under stolpeleirlaget på ca. 2,5 m. dyp. Det kan brukes mindre stolpeler under denne dybden. Hvis pølene kommer nedere, må de stoppes inn.

For å få opp belastning fra tygget kan brukes ca. 70 stykk stolpeler, Dip 20.

Vi stir gjerne til tjeneste med å utarbeide finansieringsplan.

Med et fundamentert bygg på fjell kan man gå til 10 etasjer, uten særilige tillegg i fundamenteringsutgiftene.

Sammenfatning.

Efter de undersøkelser vi har foretatt hittil ser det ut til, at dybden til fjell blir mindre etter hvert som man kommer nordover i terrenget. Liksleddet blir grunnenes horisontale bedre etter hvert som terrenget stiger i vestlig og nordlig retning.

Vi skal komme nærmere tilbake til dette når vi har undersøkt forholdene for de andre blokkene.

Vi er for tiden i gang med videre undersøkelser.

Hilman
Ing. firma Bj. Haukelid

Vedlagt returneres
belastningsberegn.

2. kopier av tegn 1793 b.
direkte fra Kopiamtr.

In duplo.

2. juni 1953 .

Vårt nr. 92/52.

TF/AA.

A/L Ungdommens Selvbyggerlag,
Torggata 9, II,

Oslo.

● Ang. grunnundersøkelser "Årvold Vest", blokk 2.

I henhold til avtale mellom Deres ingeniør Torbjørn Graf og vår ing.
Arnfinn Johannessen har vi foretatt grunnundersøkelse for blokk 2.

Vi viser for øvrig til de andre undersøkelsene på bolig-feltet som er
omhandlet i vår rapport av 7/5 d.å.

Resultatet av undersøkelsen for blokk 2 fremgår av vår tegning nr.
1819. 2 kopier av denne tegning er sendt Dem direkte fra Kopisentralen.

Arbeid i marken.

Vi har først sonderboret 2 hull til fjell, henhjeldsvis ved søndre og
nordre del av tomta. Dybden til antatt fjell er 13,70 og 20,10 m.

Midt i tomta har vi tatt opp en prøveserie med sylinder av N.G.I's
type. Det er tatt opp prøver fra ca. 1,00 - 6,50 m. dyp, og boret
videre nedover til 22,50 m. Boringene ble her avsluttet i et meget
fast lag uten å nå fjell. Alle dybder er regnet fra nuværende utgraving
for fundamentene.

Laboratoriearbeid.

De 4 prøvene er blitt analysert ved Norges Geotekniske Institutt av
vår ingeniør Johannessen.

Resultatet av analysene fremgår av tabellen på tegningen.
Det er tørrskorpe til ca. 1,50 m. dyp. Videre nedover til 6,50 m. er det
bløt- til middels fast kvikkleire.

For bestemmelse av grunnens bæreevne er skjærfastheten av leiren blitt
målt. Skjærkraften er bestemt både ved enaksial trykkforsøk og ved
konus-forsøk. Leiren viser tydelig lagdeling, og inneholder sand og
mølag samt grus og mindre stein.

At leiren ikke er homogen fremgår for øvrig av diagrammet for skjær-
fastheten hvor det er stor forskjell på de målte verdier i samme prøve.

Efter sonderboringen ser det ut til at grunnen stort sett består av
leire, bortsett fra enkelte fastere lag med sand eller mø.

Fundamentering.

Grunnen er ikke egnet for en direkte belastning fra et tyngre bygg. En fundamentering på svevende peler eller til fjell vil imidlertid bli kostbart.

Siden det her gjelder et 4 etasjers boligbygg kan det tillates en direkte fundamentering på grunnen, hviss tilleggsbelastningen gjøres så liten som mulig.

Med tilleggsbelastning forstås totalvekten av bygget fratrukket utgravdd masse for kjeller.

Bygget bør utføres av så lett konstrksjon som mulig. Samtidig graves det ut mest mulig for kjeller, men ikke dypere enn at fundamentene får et tilstrekkelig törrskorplag under seg.

Under disse forutsetninger kan det tillates en belastning på 14 t/m² for stripefundamenter i frostfri dybde.

Man må være oppmerksom på at et brudd i leiren under fundamentene ikke behøver å komme opp til overflaten, men kan foregå i de løsere lagene under törrskorpen. Törrskorpen må bare betraktes som et trykkfordelende lag, idet lasten på fundamentene spres i törrskorpen og virker over en større flate på den løse kvikkleiren.

De har oppgitt at byggets vekt uten nyttelast er ca. 4,5 t/m² jevnt fordelt.

De har opprinnelig regnet med at o.k. kjellergulv skal ligge på + 159,70. De opplyser samtidig at terrenget ligger mellom kote ca. + 160 til ca. + 161. Det vil da bli forholdsvis lite utgravdd masse og tilsvarende stor tilleggsbelastning på grunnen.

For ikke å risikere sjenerende setninger, må tilleggsbelastningen reduseres.

Netto fjernet masse bør være minst 1 m.

Vi anser en senking av kjellergulvet som den økonomisk beste løsning selv om dette medfører en omlegging av kloakken.

Hviss De valger å bruke frittberende kjellergulv, bør det graves vekk minst 1 m. masse under gulvet, slik at De får best mulig nytte av de merutgiftene som frittberende kjellergulv vil gi.

På grunn av terrengets stigning vil det være naturlig at kjellergulvet trappes av, slik at gravedybden mest mulig er ens under bygget.

Amtstand mellom o.k. kjellergulv og terreng bør ligge på ca. 1 m.

Ved et frittberende kjellergulv følger utgravingen terrenget.

Påfylling av masse rundt bygget bør begrenses mest mulig og bare tjene til å gi frostfri dekning for fundamentene.

Vi vil gjerne stå til videre tjeneste angående fundamenteringen, og tør be Dem sende oss en fundamentplan med nøyaktig angivelse av terren og gravingsdybder. Vi skal da samtidig kontrollere at fundamentene kommer i passende dybde med tilstrekkelig törrskorplag under seg.

Hilsen

Ing. firma Bj. Haukelid

In duplo.

22. juni 1953.

Deres ref. TG. 2/6-53.
Vårt nr. 92/52.

TY/AA.

A/L Ungdommens Selvbyggerlag,
Torggata 9 II,
Oslo.

Ana. Fundamentplan boliger for eldres "Årvold Vest", 9 etasjer.

Vi viser til Deres brev av 2. ds. og konferanser mellom Deres ingeniør T. Graf og vår ing. Gjølme. Likeledes viser vi til konferanse med Oslo Bygningskontroll angående fundamenteringen.

Vi har nu utarbeidet en fundamentplan, vår tegning nr. 1832, som viser placeringen av stålpalene. Blokken er kalt 8 B på vår tegning nr. 1793 B, grunnberingsplan.

Fundamentplanen er tegnet på grunnlag av Deres kjellerplan av 30/5 d.a.

Totalvekten av blokken er 5650 t.

Vi har her lagt til grunn Deres belastningsoppgaver som var ført på Deres kjellerplan, og gjort tillegg for innstøping av pelhodene m.v.

Ved utarbeidelsen av palplanen har vi gått ut fra følgende forutsetninger :

Punkt 1. Peldimensjoner : DIP 20

-" 2. Trykkspenning i stålet 800 kg/cm²

-" 3. Max. belastning pr. pal 66 t.

-" 4. 90 m/m § Polsko av akselstål

-" 5. Topplater 370 x 360 x 30 m/m

-" 6. Platetrykk på topplate max. 50 kg/cm²

Totalt behov er 96 stk. stålaler.

Ved dimensjoneringen av palene i grensefeltet mot blokk 8 A har vi tatt hensyn til komprimering av grunnen under denne blokken.

Blokk 8 A settes på stripefundamenter. Som nevnt i brev av 27/3 d.a. må det være dalefuge mellom blokk 8 A og B.

Pallengdene kan ikke bestennes nøyaktig på forhind etter de boringene som hittil foreligger. Det må i så fall bores for hver enkelt pal etter utstikking av landmiler.

I rapporten av 27/3 er nevnt at grunnen er basisk ca. 2,50 m.
under terreng når man er kommet ned i blåleiren. Hvis palene kommer
høyere må de støpes inn.

Når byggegruben er ferdig utgravd kan vi ta surhetsprøver på stedet
og mer nøyaktig angi innstøping dybden.
Spørsmålet er om man bør sjakte ned for hver pal før den slettes ned,
eller om det er tilstrekkelig å bestryke palen med asfalt i øverste
parti i stedet for innstøping.

Hver pal overfører ca. 60 t. belastning til fjellet. Det kreves
derfor normalt godt fjell.

Ifølge W. C. Brøggens geologiske kart er bergarten på sydskråningen
av Grefsenåsen kalt nordmarkitt. Dette er en fast bergart.

Hilseen
Ing. firma Bj. Haukelid

5 kopier av tegning nr. 1837 sendes Dem direkte fra Kopisentralen
i da g.

In triplo.

20. mars 1954.

Vart nr. 74/54.

17/11.

A/L Ungdommens Selvbyggerlag,
Societé d'Vieling,
Lrvoll Vest,
Nor.

Ang. skader oppstilt på blokkene 3 og 8.

Var Ing. Johnnessen var på besøking 17/3 d.d. i blokkene, som dag er ført opp til 2. etasje, og undersøkt i kjelleren. I blokk 3 er det også tydelige romper i veggen i 1. etasjens stue, mens blokk 8 bare har en større sprekk i 1. etasjens gulv.

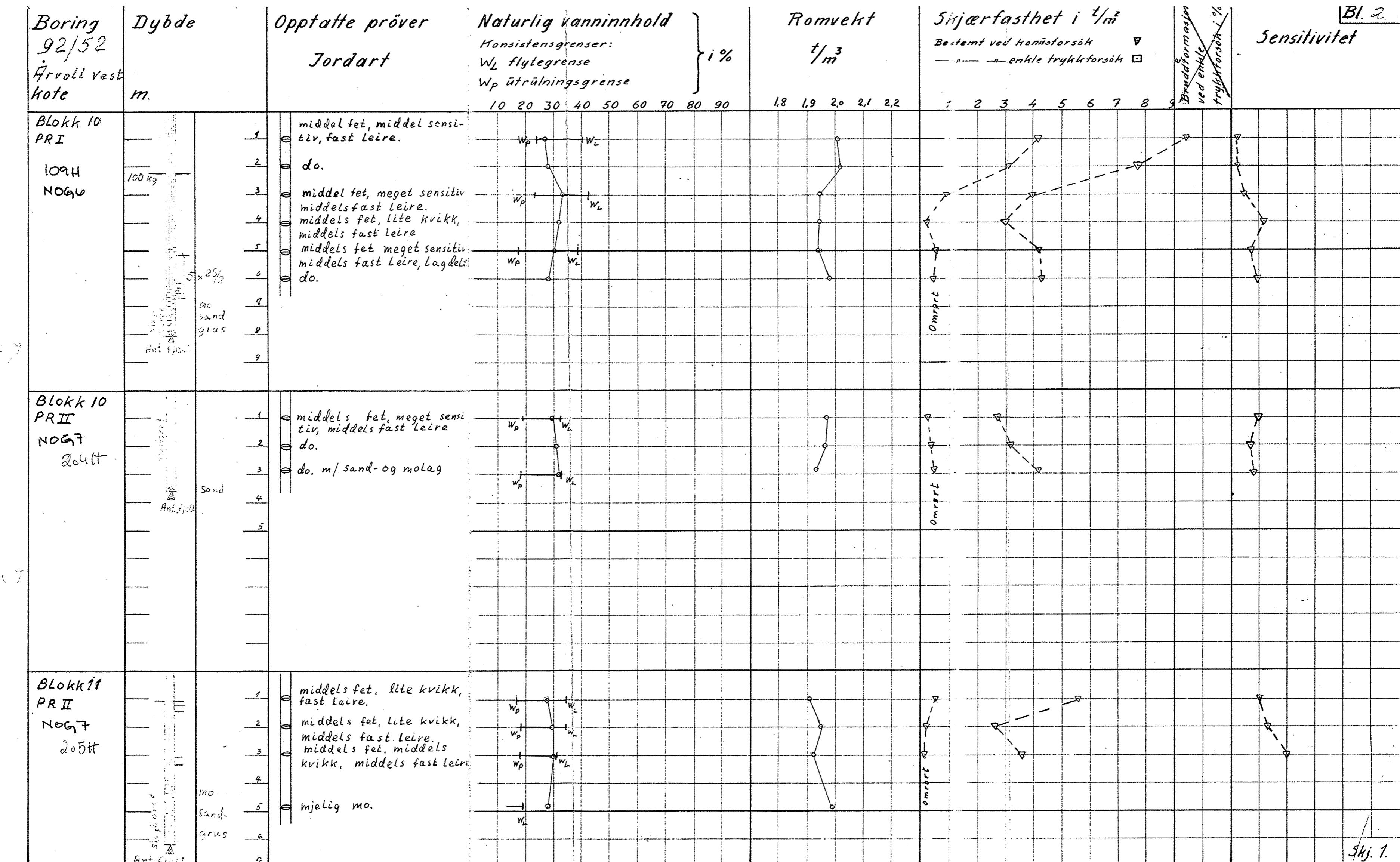
Denne litt til påførte laster er forholdsvis lav, og det ikke umulig at skadene er oppstått som følge av setningsdifferanser. Læringens karakter, og det at sprekkene begynner i en tilbok, tyder på frostsprengeing. En prøve som enleggsbestyrer Martinsen, Ungdommens Selvbyggerlag på var nedhenging over av leiren under det øverste parti i blokk 8, vinner at det har vært tørt under fundamentet.

Vi mener skadene skyldes at frosten har løftet trappeladementet i blokk 1. I blokk 8 har det vært en frostsprengeing under funnamentet for ytterveggen.

Oppførelsen av blokkene bør kunst fortsette så snart det ikke lenger er tilgang i sprekkene. Sprekkene utsønders ved at en t.eks. presser inn cementmortel, og som en beskyttelse av elementene som blir sett inn videre oppover, kan en først legge betongbjelker som fordeler lasten over sprekkene oppstilt ved døråpningene, og over de økraede yttermurer og inn på de tverrgående, liggende funnamentene.

I kjellerkjurene bør det straks gettes inn bolter, og høyden østning holdes under observasjon ved regelmessige nivelllementer i tiden fremover. Dette arbeide kan vi gjerne påtak oss.

Risien
Ing. firma Bj. Haukelid

Boring	Dybde m.	Oppatte prøver	Naturlig vanninnhold Konsistensgrenser: W_L flytegrense W_p utevulningsgrense	Romvekt t/m^3	Skjærfasthet i t/m^2 Bestemt ved konusforsøk ☒ — — — enkle trykkforsøk ☐	Sensitivitet Bruddformasj. ved enkelt trykkforsøk %
92/52 Årøll Vest kote		Jordart				
Blokk 8 PR II 107H NOG 6	1 2 3 4		middels fet, middel sensitiv, middels fast leire	W_p w W_L	18 19 2.0 2.1 2.2	1 2 3 4 5 6 7 8
Blokk 12 PRI NOG 7 206H	1 2 3 4 Ant. hjell: 7.3 m		middels fet, Lite sensitiv, middels fast leire, forvetret, sand og mjele.	W_p w W_L	Omport	10 20
Blokk 12 PRI NOG 7 207H	1 2 3 4 Ant. hjell: 8.3 m		do; fast leire.	W_p w W_L	Omport	10 20
Blokk 5 PRI 108H NOG 6	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 3x25½		do.	W_p w_{min} w w_{max} W_L	2 4 6 8 10 12 14 16	0

Skj. 1.

Situasjon- og boreplan

M = 1/500 Ekv. = 5.0 mm

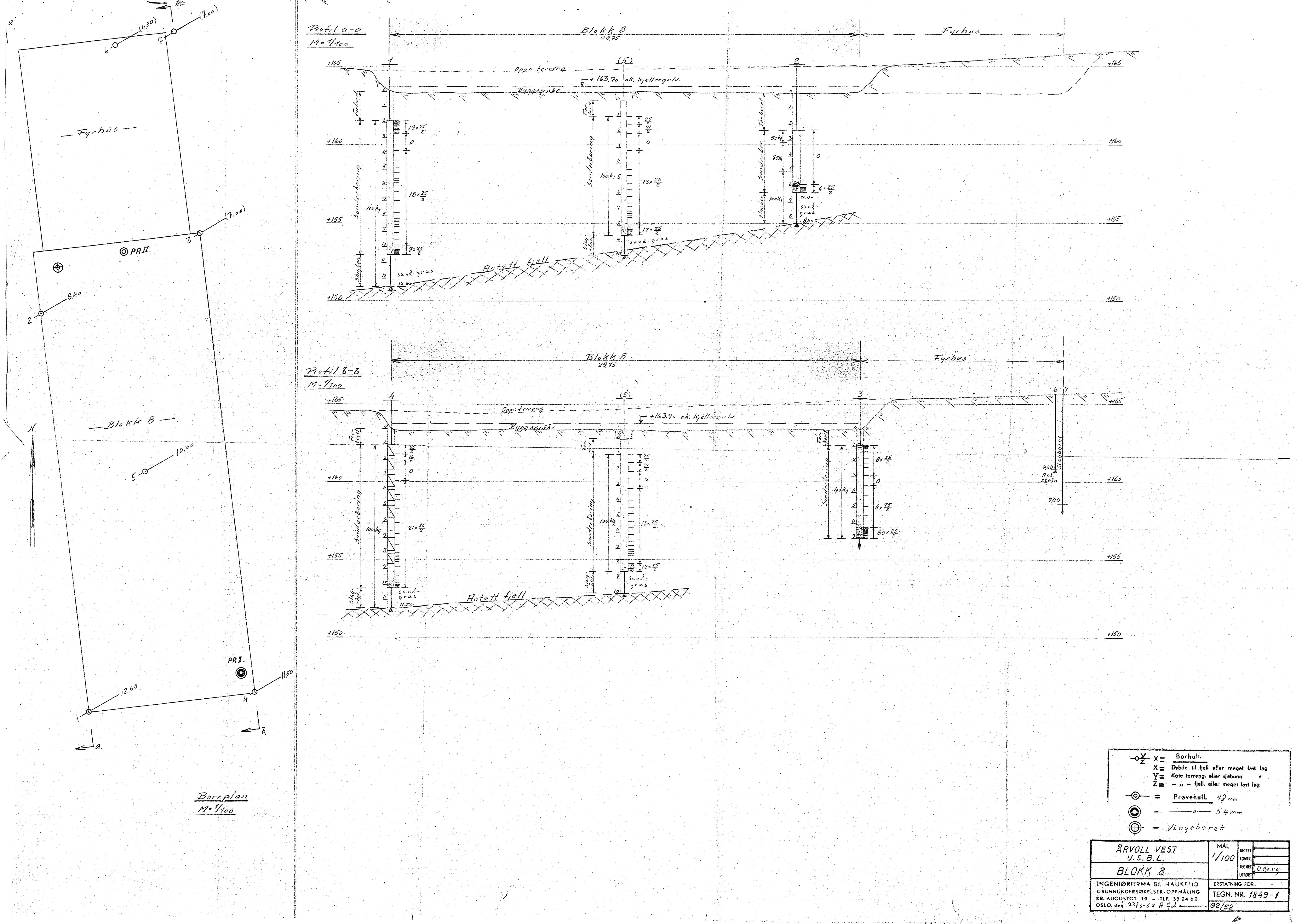
BKH 173,68
R. grøper 171,79

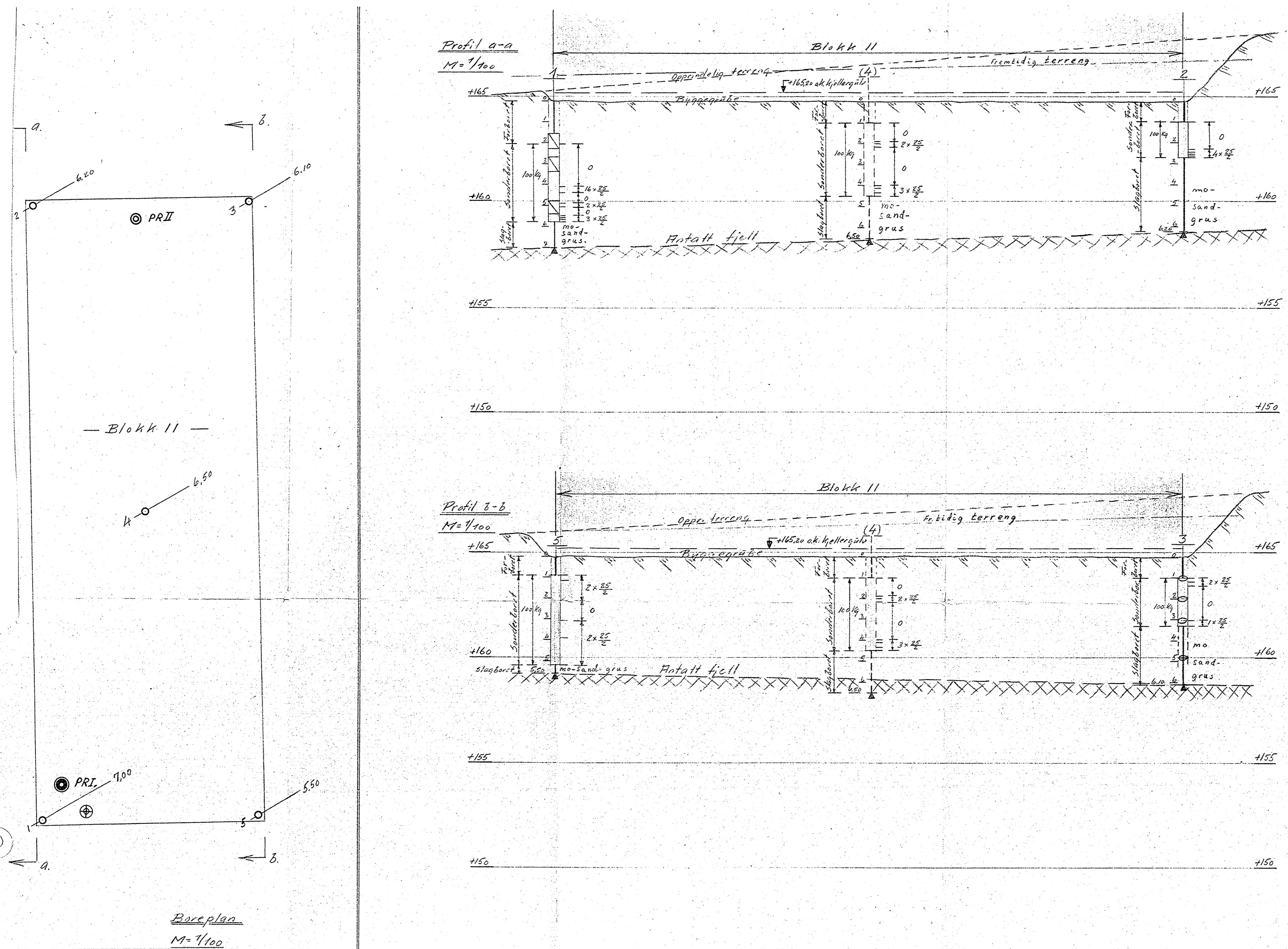
162. Arellinger

ÅRVOLL VEST, U.S.B.L.		MÅL	1/500
BOREPLAN		KONT.	
INGENØRFIRMA SJ. HAUGERID		FIGNET	0.8279
GRUNNUNDERSKRÆLLE, GRØPING		LEFTF.	
KR. AUGUST 1958 - 1000000000		TEKN. NR.	1849
OSLO, den 27. 8. 58. R. J. H. 92/52			

~~O~~ ~~Z~~ X = Borhull.

X = Dybde til fjell eller meget fast lag

Y = Kote terrenget eller sjøbunn

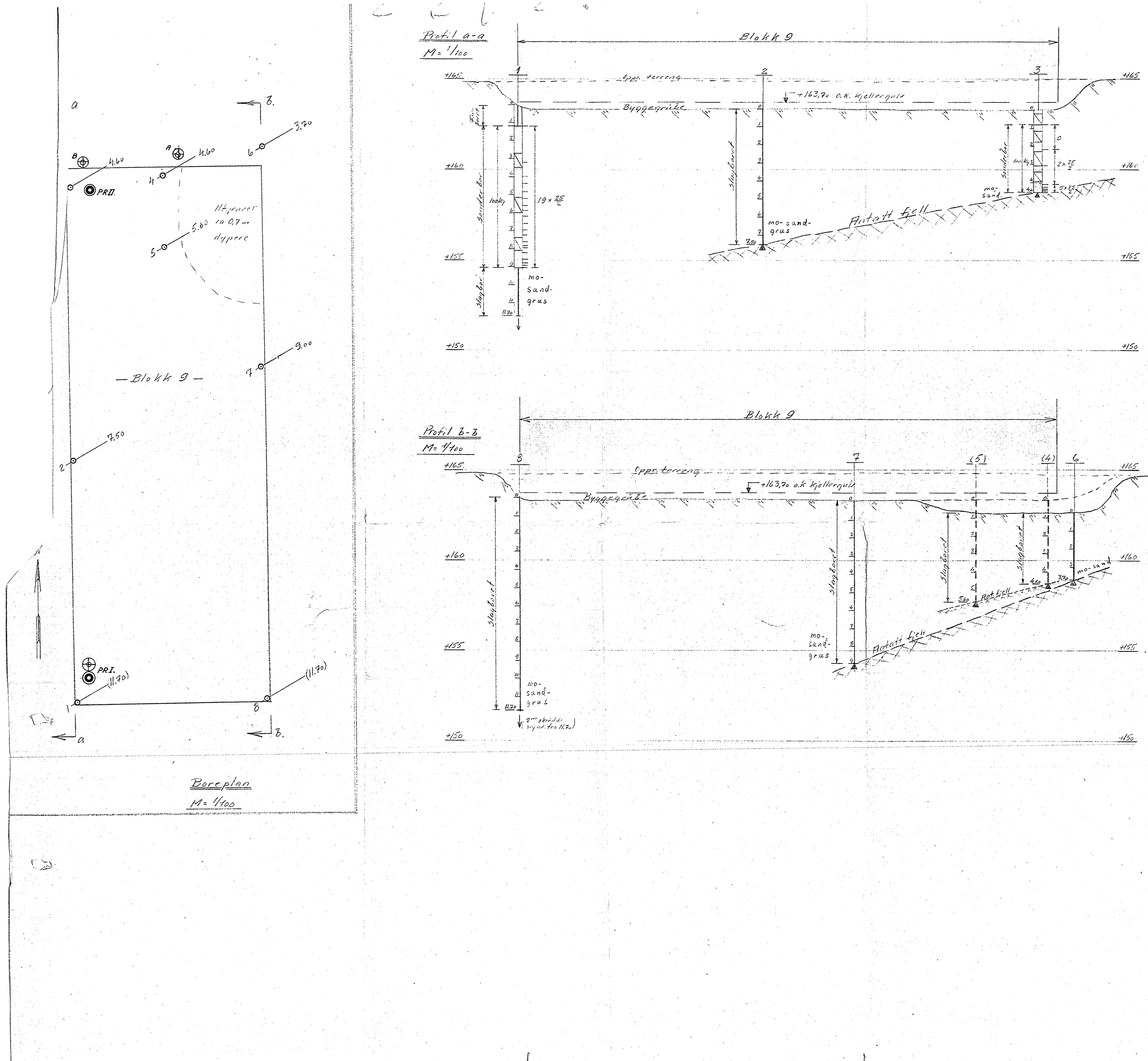
Z = - , - fjell. eller meget fast lag

(○) = Prøvehull. 40 mm

= 54 mm

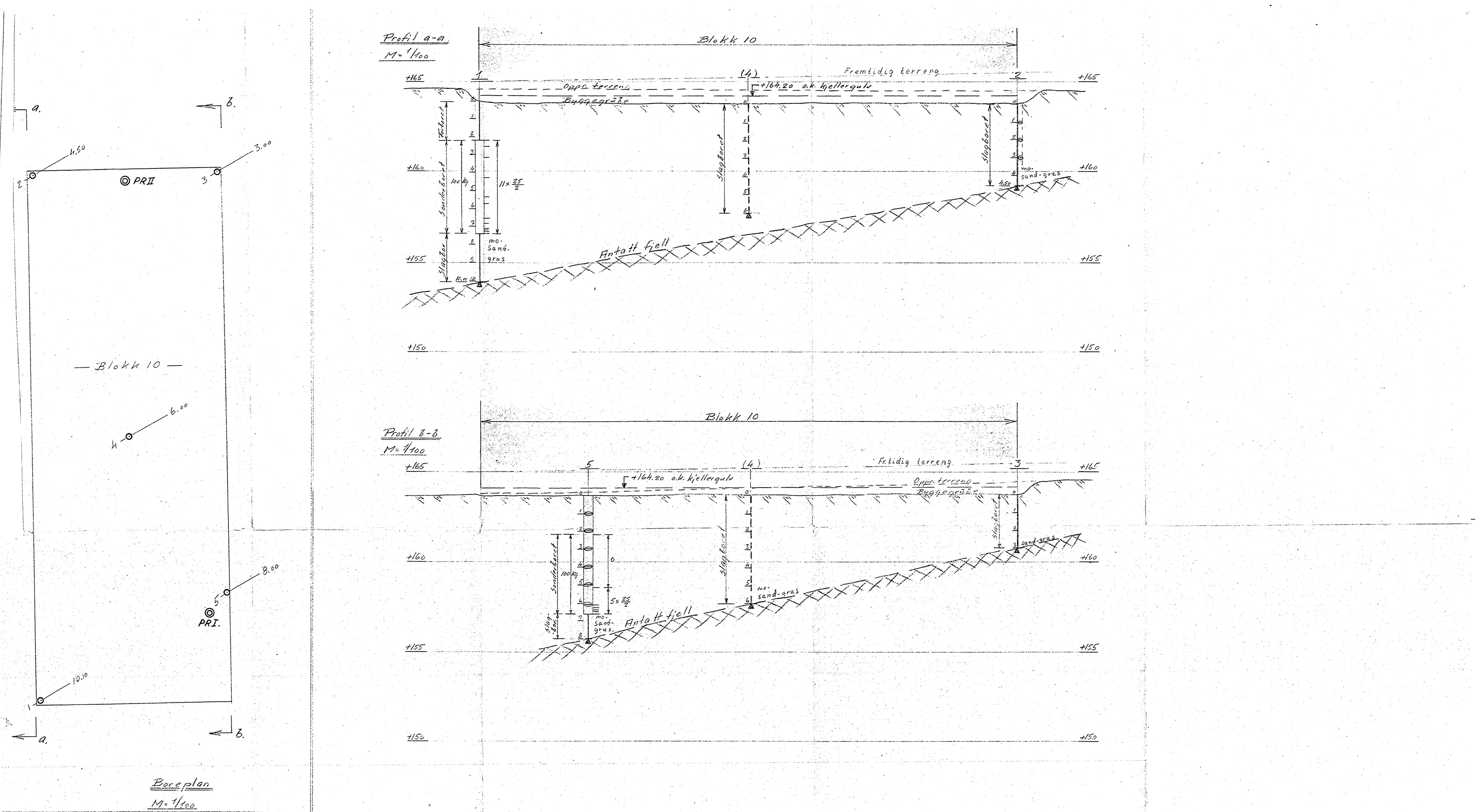
(○) = Vingeboret.

ÅRVOLL VEST U.S.B.L.	MÅL	RETTEL	
	1/100	KONTR.	
BLOKK 11	TEGNET	0. Berg	
	UTFØRT		
INGENIØRFIRMA BI. HAUKEID GRUNNUNDERSØKELSER-OPPMALING KR. AUGUSTGT. 19 - TLF. 33 24 60 OSLO, den 22/8-52 A. Johansen	ERSTATNING FOR: TEGN. NR. 1849-4 92/52		

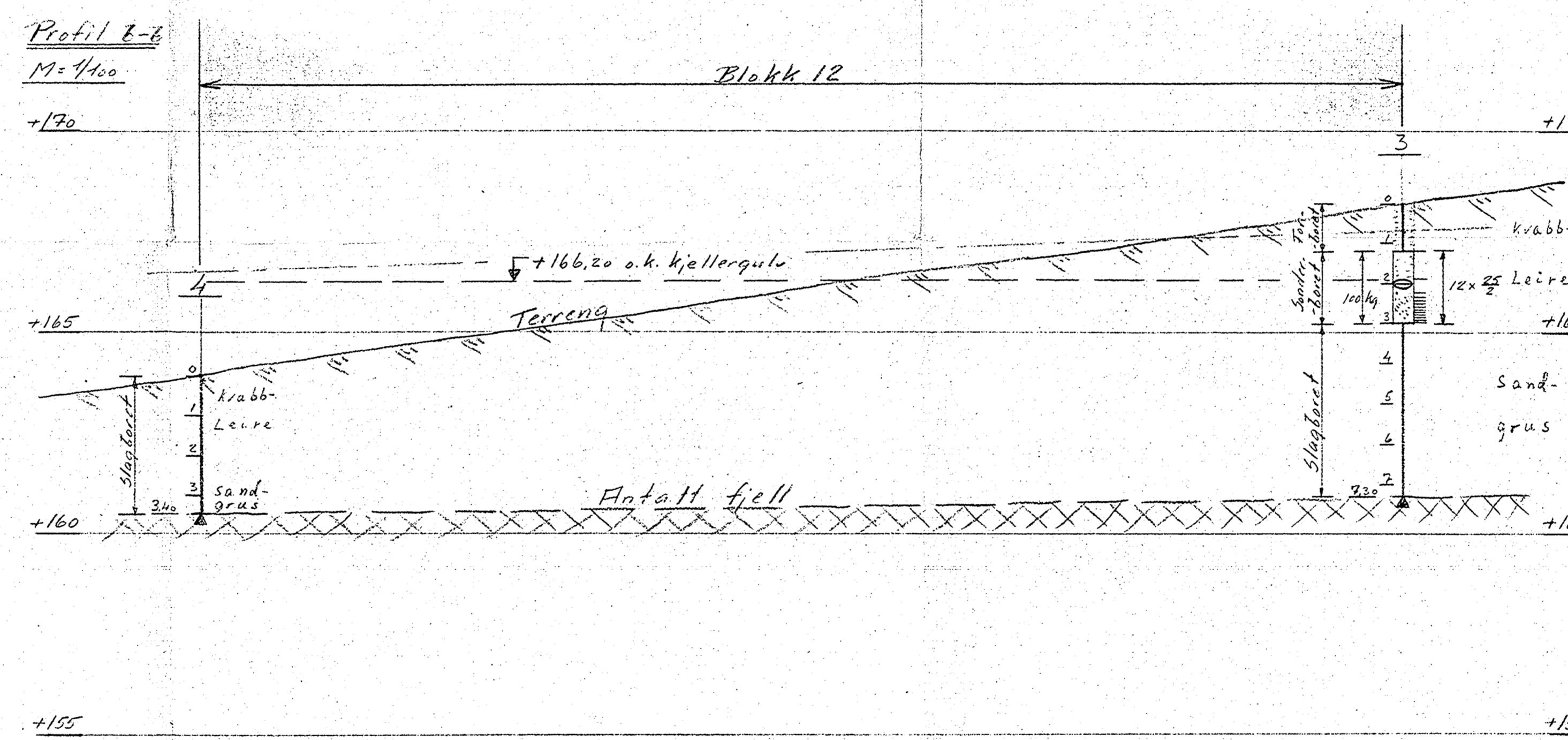
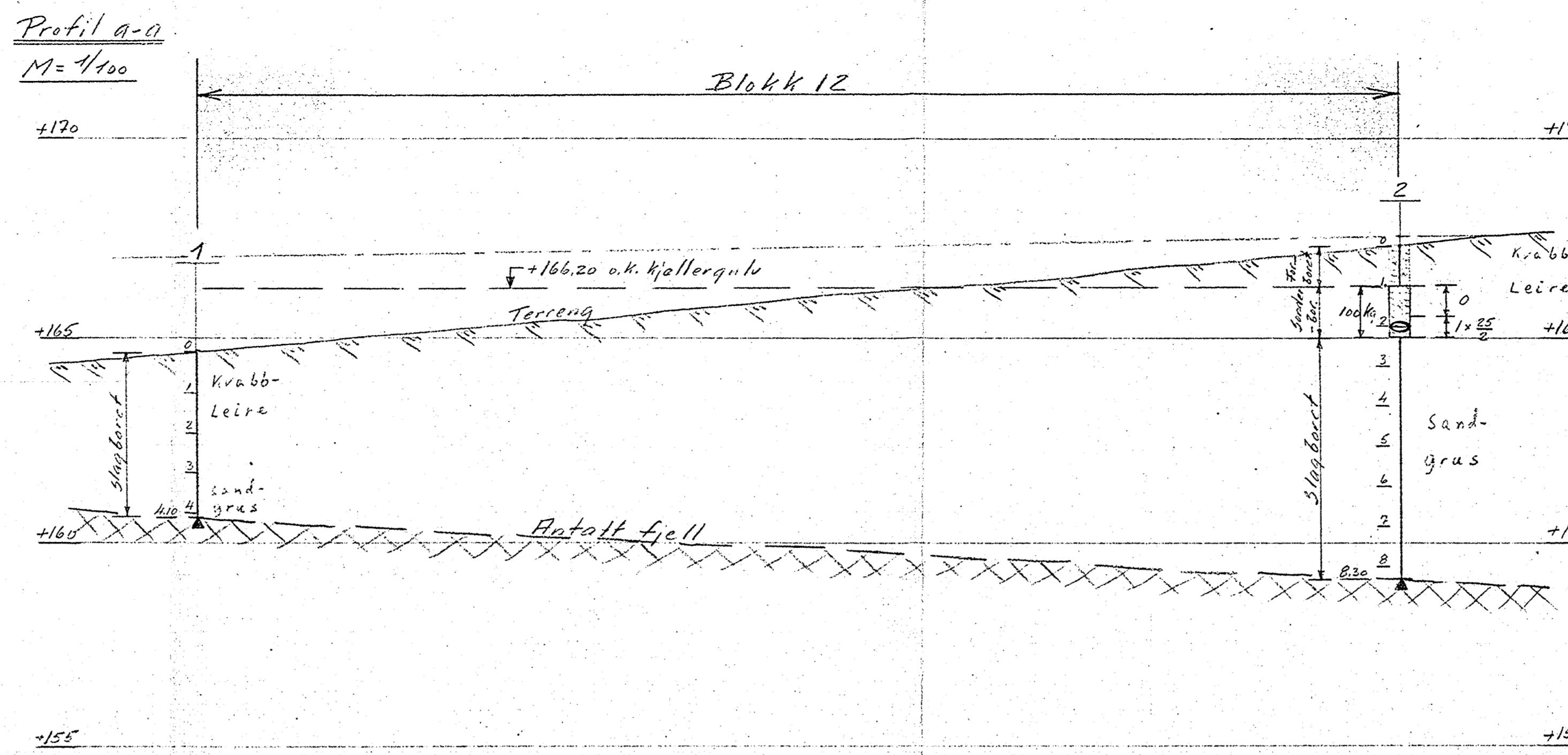
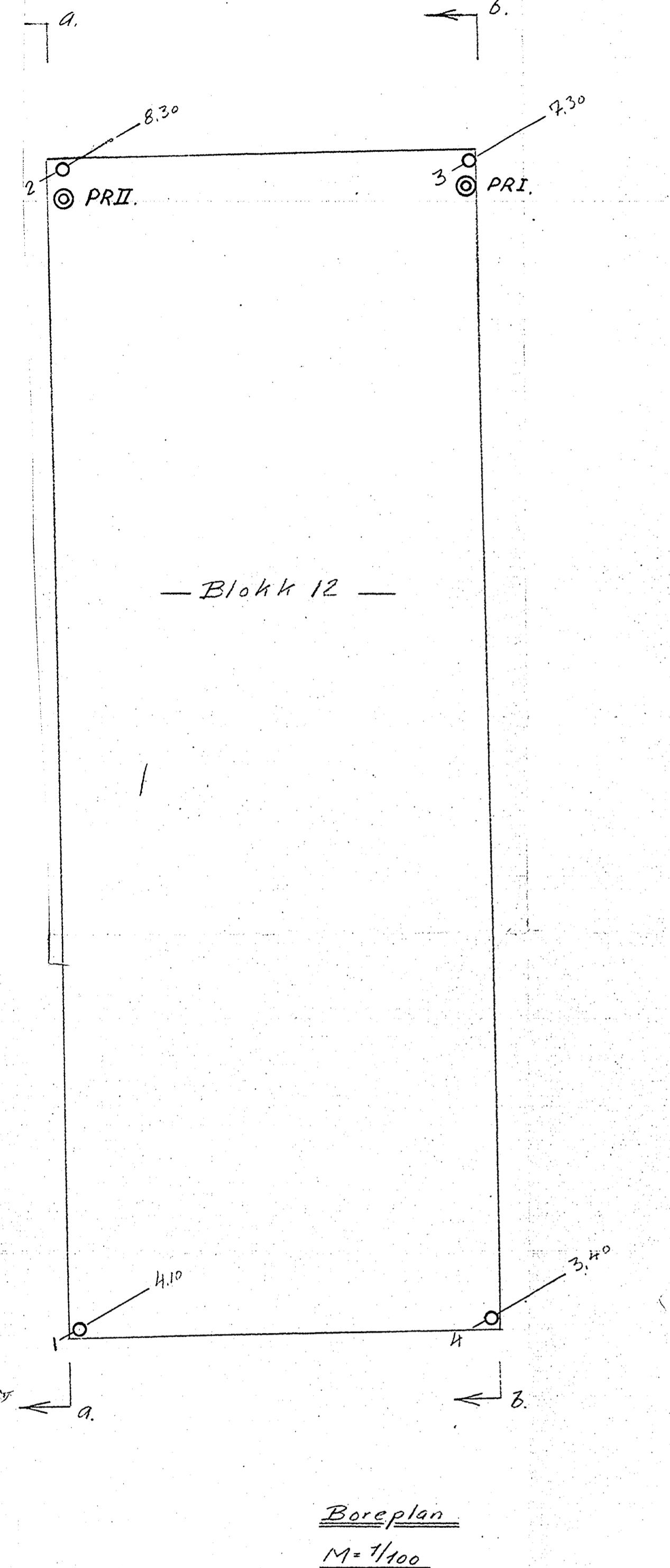
○	X	Borhull.
○	X	Dypte til fjell eller meget fast lag
○	Y	Kote terreng. eller sjøbunn
○	Z	- " - fjell. eller meget fast lag
○	=	Prøvehull 54 mm
○	=	Vingeboret

ÅRVOLL VEST U.S. B.L.		MÅL 1/100	RETTEKONTR O.Berg
BLOKK 9			
GRUNNUNDERØFELSER-OPPMÅLING KR. AUGUSTGT. 19 - TLF. 33 24 60 OSLO, den 23/8/52. A. L. J. L. J. L.			
INGENØRFIRMA BJ. HAUKELIID	ERSTATNING FOR:		
TEGN. NR. 1849-2			
92/52			

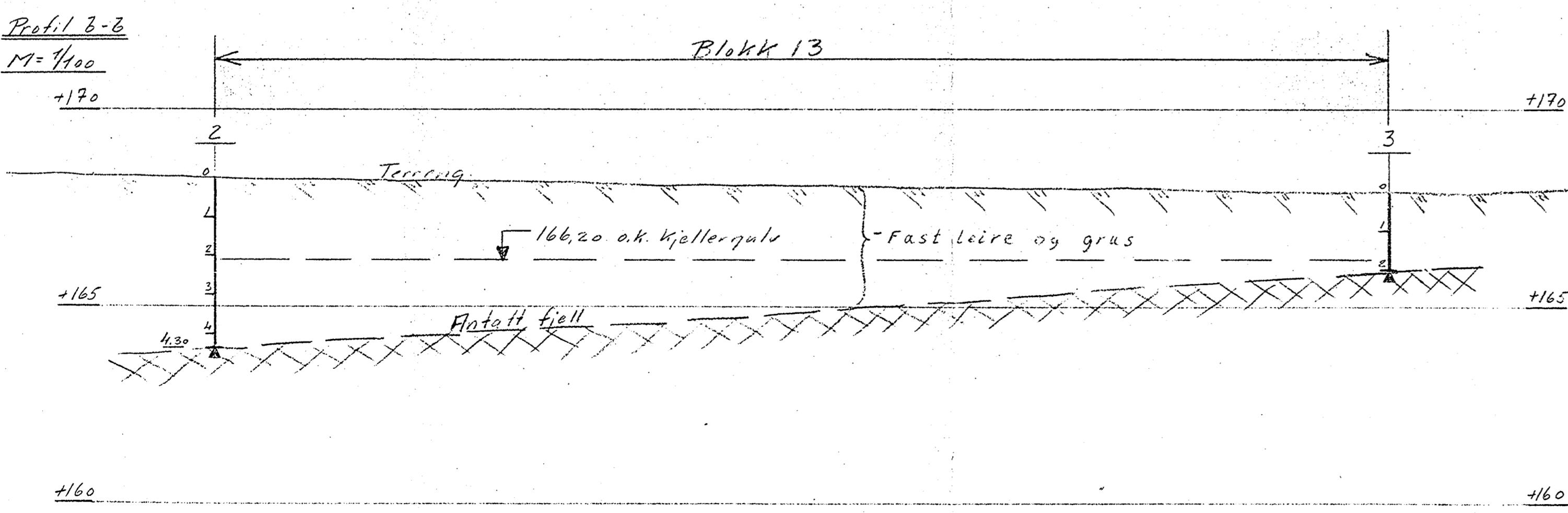
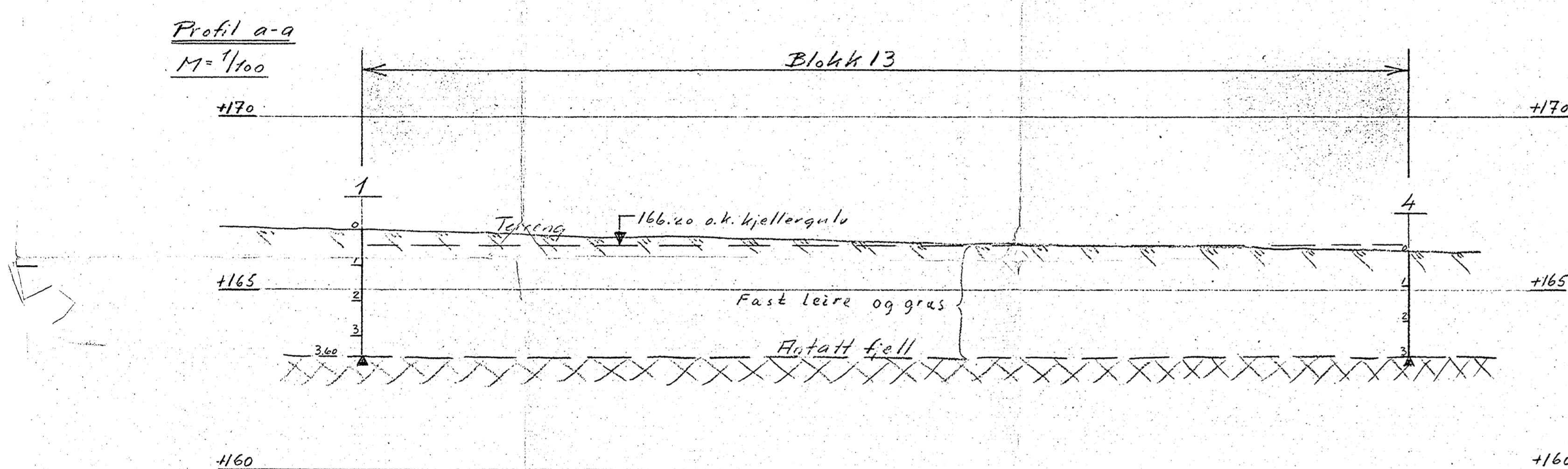
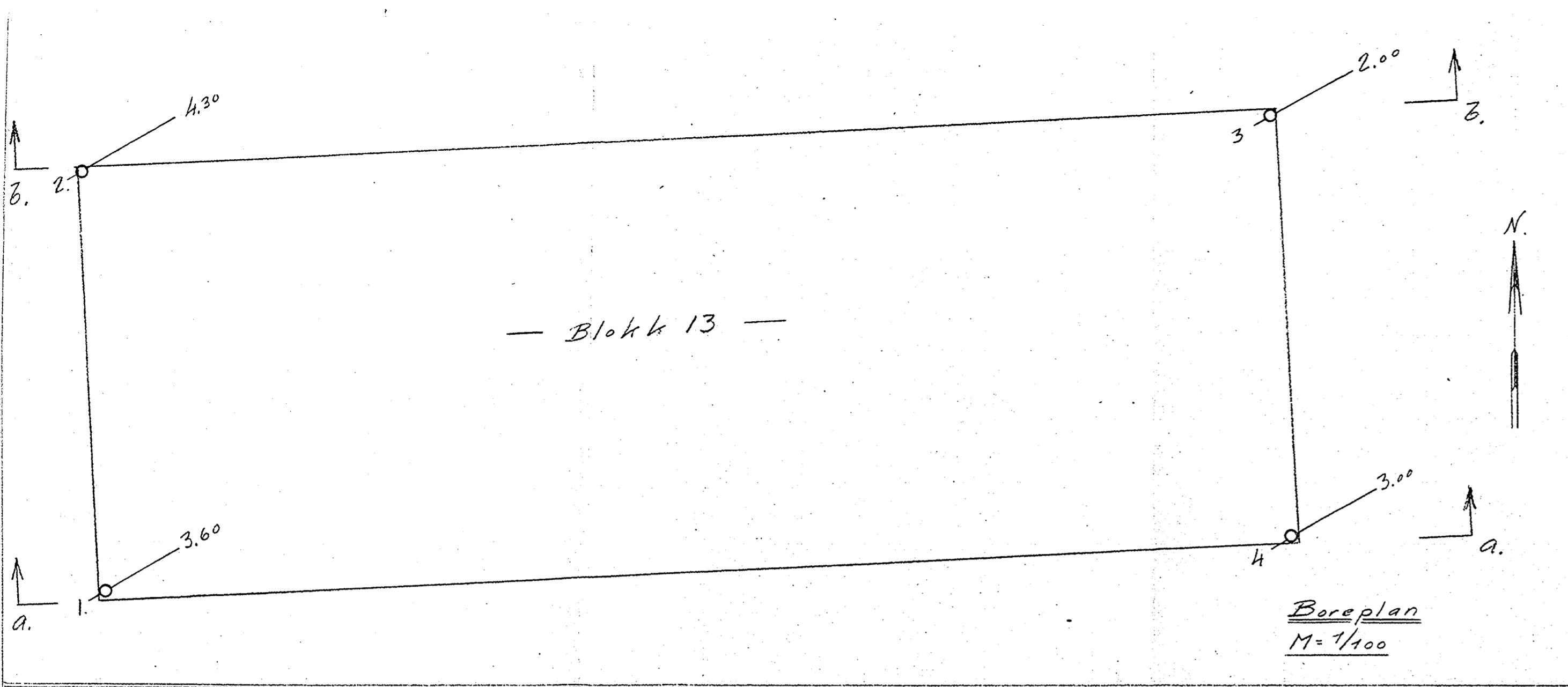

☒ = Borhull.
 X = Dybde til fjell eller meget fast lag
 ☐ = Kote terreng. eller sjøbunn
 Z = „ – fjell. eller meget fast lag
 ☺ = Prøvehull.

ÅRVOLL VEST U.S.B.L.	MÅL 1/100	RETET KONTR
BLOKK 10	TEGNET O. Berg	UTFORT
INGENØRFIRMA BI. HAUKEID GRUNNUNDERSØKELSER-OPPMÅLING KR. AUGUSTGT. 19 - TLF. 33 24 60 OSLO, tgn. 22/8-53	ERSTATNING FOR: TEGN. NR. 1849-3	
		92/52

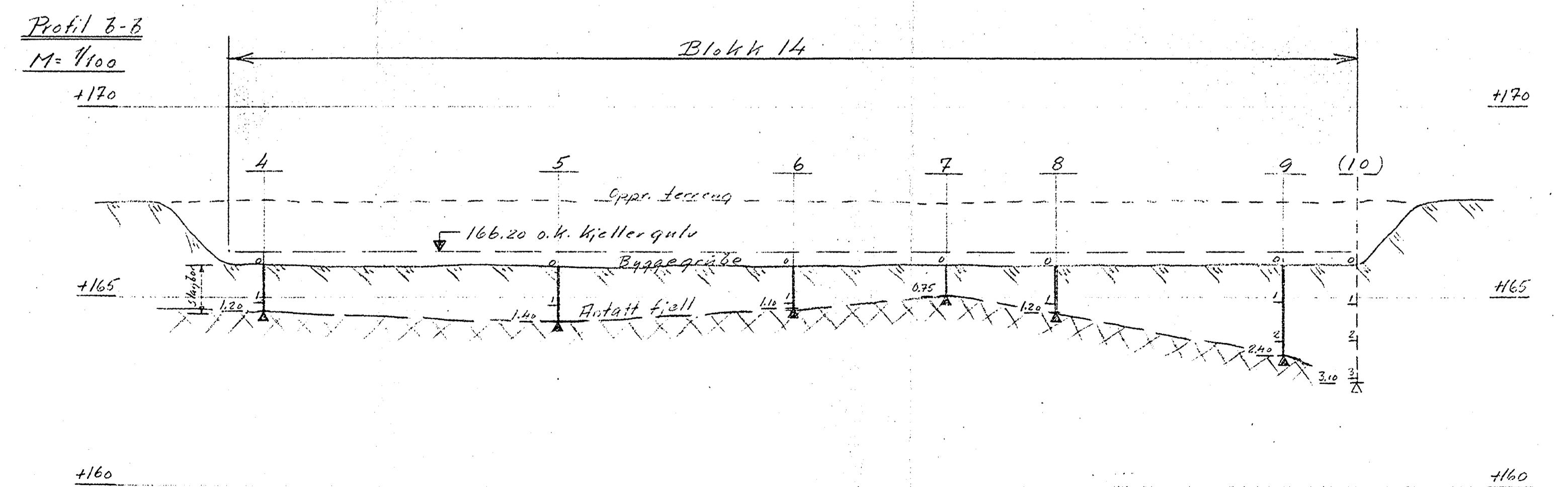
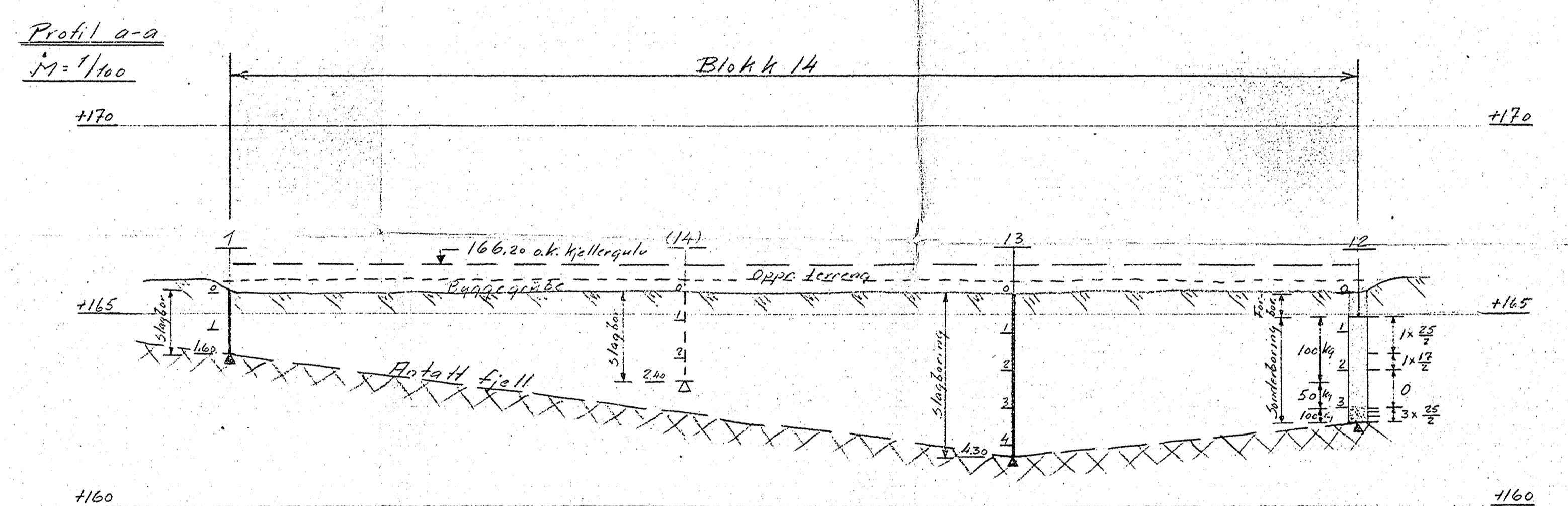
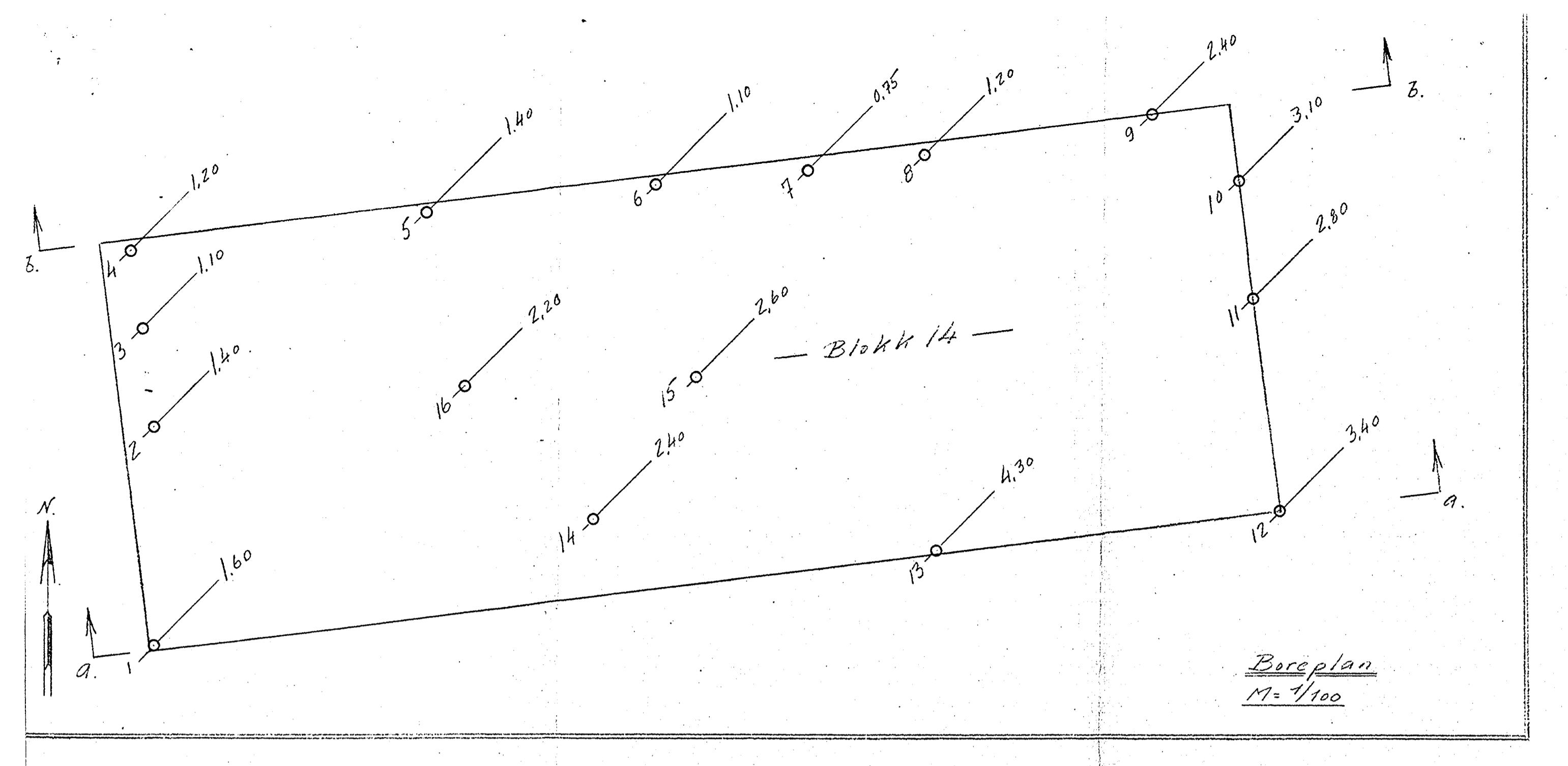

-X-	Borhull.
X=	Dybde til fjell eller meget fast lag
Y=	Kote terren, eller sjøbunn
Z=	- " - fjell, eller meget fast lag
○ =	Provehull. 48 cm
ÅRVOLL VEST U.S.B.L.	MÅL 1/100
BLOKK 12	RETET KONT TEGNET AV BRY UTHANT
INGENØRFIRMA BJ. HAUKEID GRUNNUNDERSØKELSER-OPPMÅLING KR. AUGUSTGT. 19 - TLF. 22 24 60 OSLO, den 22/3-53 A. Jukk	ERSTATNING FOR: TEGN. NR. 1849-5 92/52

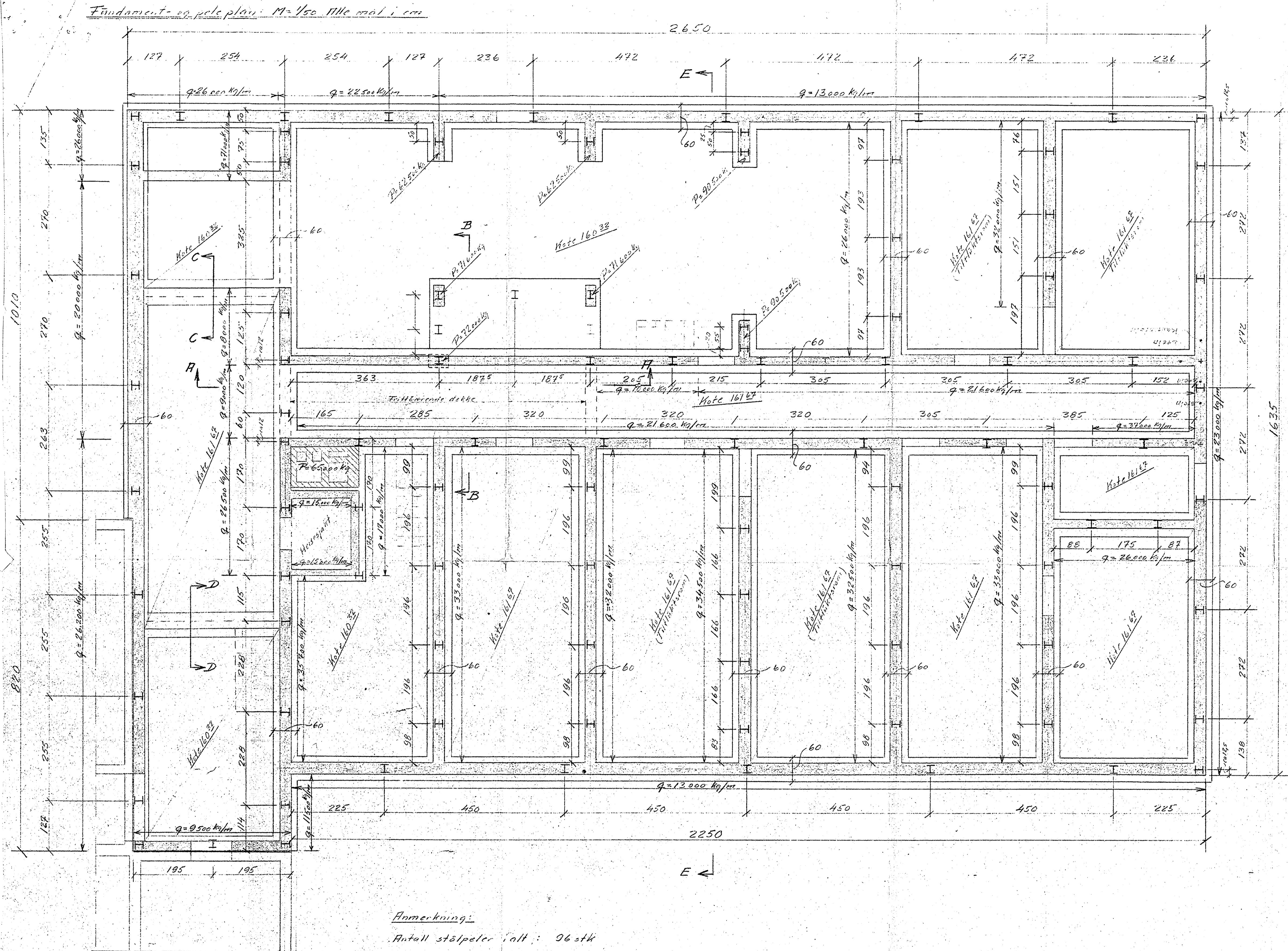
$\text{---} \times \text{---}$ Borhull.
 $\text{---} \times \text{---}$ Dybde til fjell eller meget fast lag
 $\text{---} \text{Y} \text{---}$ Kote terreng- eller sjøbunn
 $\text{---} \text{Z} \text{---}$ - - - fjell, eller meget fast lag
 $\text{---} \odot \text{---}$ Prøvehull.

ÅRVOLL VEST U.S.B.L.	MÅL $1/100$	RETNET KONTR.
BLOKK 13	TEGNET UTDRAFT	O Berg
INGENIØRFIRMA BI. HAUKEID GRUNNUNDERSØKSLER. OPPMÅLING KR. AUGUSTGT. 19 - TLF. 33 24 60 OSLO, den 22/8-53 A. Flom	ERSTATNING FOR: TEGN. NR. 1849-6	92/52

○ X = Borhull.
X = Dybde til fjell eller meget fast lag
Y = Kote terren. eller sjøbunn
Z = - - - fjell. eller meget fast lag
○ = Prøvehull.

ÅRVOLL VEST U.S.B.L.	MÅL 1/100
BLOKK 14	RETET KONTR
INGENIØRFIRMA BJ. HAUKELİD GRUNNUNDERSØKSLER-OPPMÅLING KR. AUGUSTGT. 19 - TLF. 33 24 60 OSLO, den 22/8-53	TEGN. NR. 1849-7 92/52

Anmerkning

Antall stålpeler i alt: 96 stkr

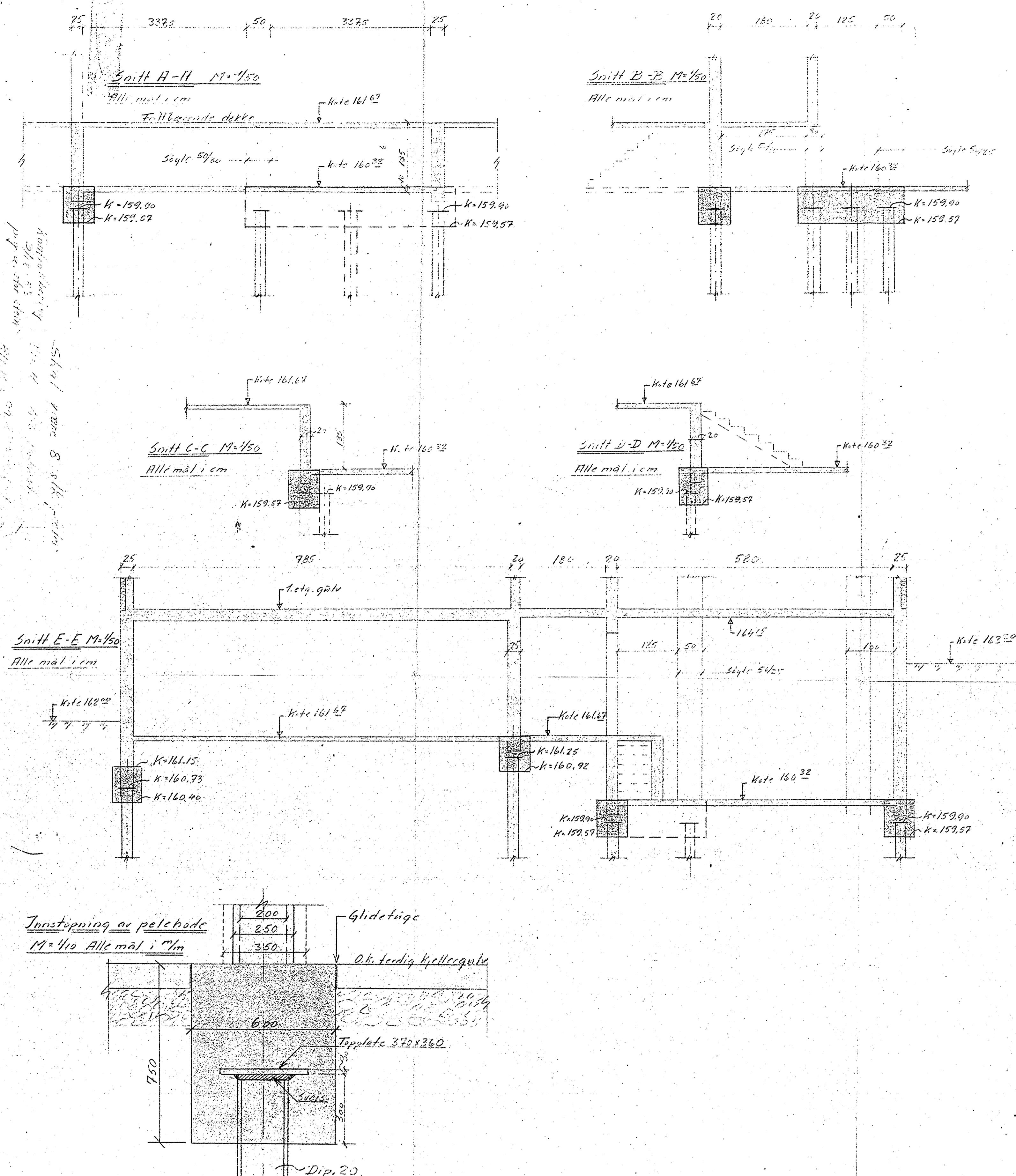
Peldimensjon:

Pasroiset plate: 300 x 300 x 30.75 mm

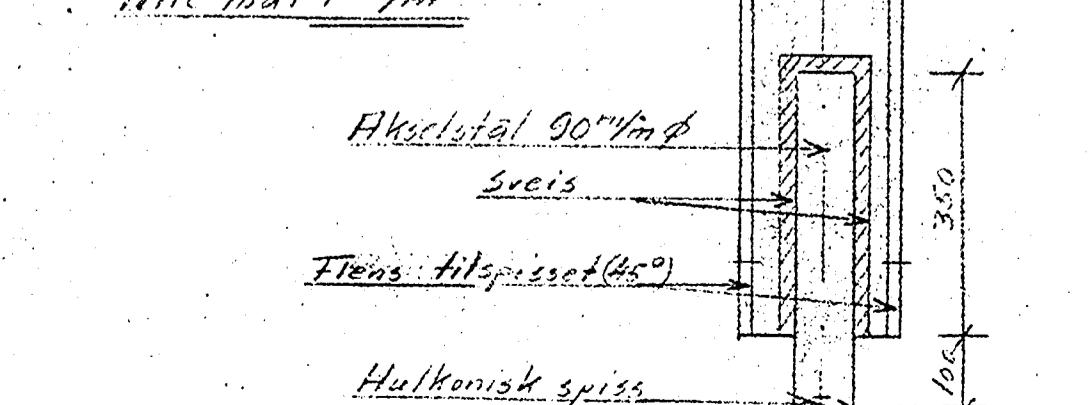
Pellengodsets bestemmes ved nærmeste Boringer for hver enkelt, forørig henvises til Boringsplanen - tegn. nr. 1793⁶. Ing. Bj-Hauke

Den endelige dimensjonering av fundamentene u. h. t. på
plassering, bestemmes av U.I.B.'s tekn. avdeling.

Det samme gjelder tilspæringer for ledninger m.v.

Petresko M-410

U.S.B.L.s tegning. Boliger for eldre.
opp 8.5. Kjellerplan m/snitt. M: 1:50
1. 30-5-53. Graf.(sign.)

OLIGER FOR ELDRE rvoll Vest. U.S.B.L.	MÅL	
	1:50	RETTEL
	1:10	KONTR.
Peleplan.		TEGNET
		O.B.
		UFTORT
GENIØRFIRMA BJ. HAIKELID RUNNUNDERSØKELSER - OPPMÅLING AUGUSTGT. 19 - TLF. 33 24 60 LO, den 19/6 - 53	ERSTATNING FOR:	
	TEGN. NR.	1832
		92/52

26
— $W_L = 26,1$

19.

$v_1 = 34,9$

20.

$W_L = 36,7$

$x \rightarrow 36,0$

10.
 $W_L = 33,9$

$v_2 = 34,3$

7m

$W_L = 18,0$

3m

46,0% SF

$W_L = 40,2$ 1m

$W_L = 42,6$ 7m

$W_L = 39,0$

51%
 $W_L = 32,6$

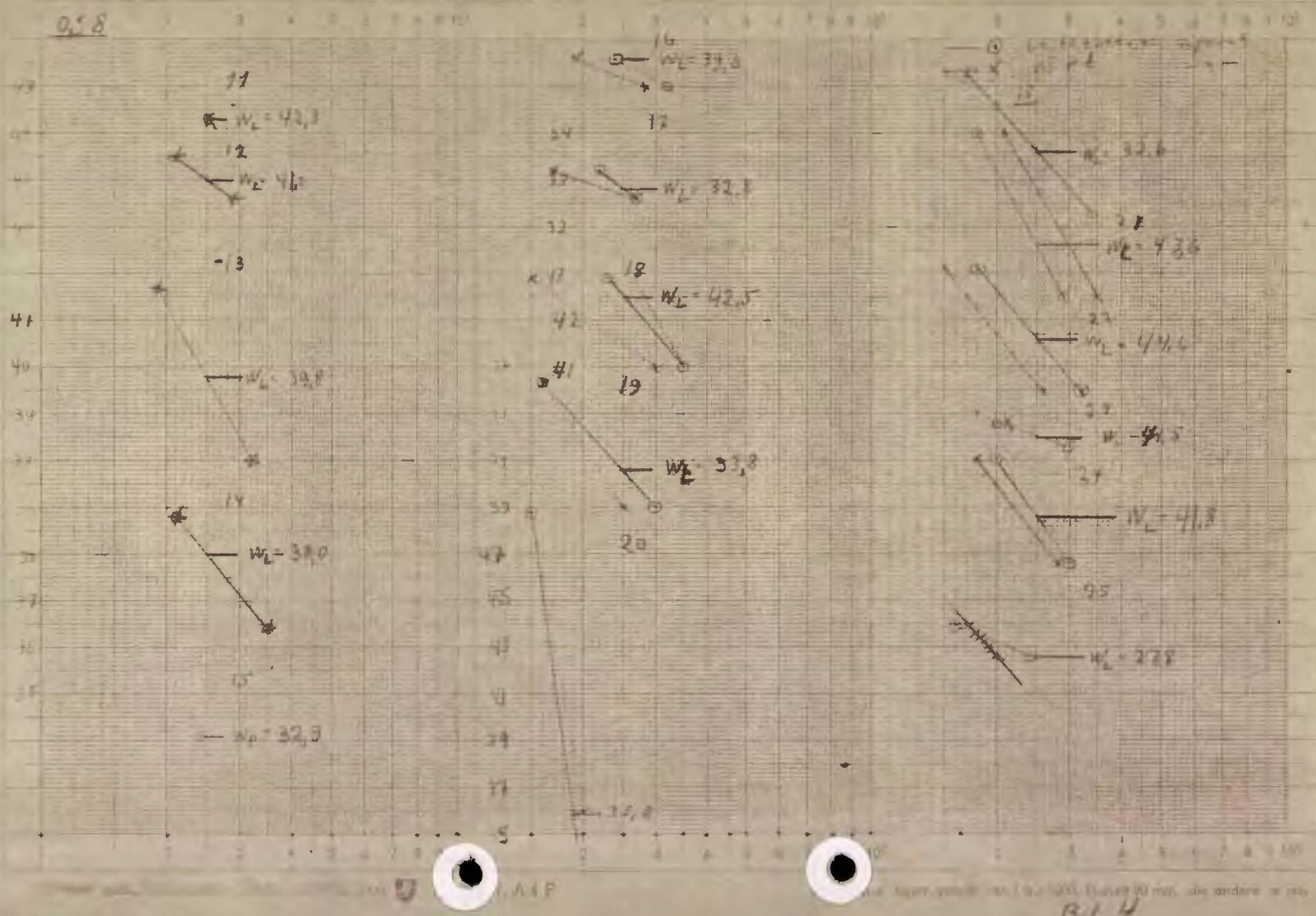
1m

$W_L = 32,6$ % 1,9m

1,9m

Jan 2011 7/12

058

B.L. 4